

Civilutskottets betänkande

1979/80: 7

med anledning av propositioner om anslag på tilläggsbudget till statsbudgeten för budgetåret 1979/80 inom bostadsdepartementets verksamhetsområde, m. m., jämte motion

1 Propositionerna

Utskottet behandlar i detta sammanhang propositionerna 1979/80:

25 bilaga 10 vari föreslås att riksdagen till Vissa energibesparande åtgärder inom bostadsbeståndet m. m. på tilläggsbudget I till statsbudgeten för budgetåret 1979/80 anvisar ett reservationsanslag av 84 500 000 kr.,

50 vari föreslås att riksdagen till Bidrag till förbättring av boendemiljön på tilläggsbudget I till statsbudgeten för budgetåret 1979/80 under trettonde huvudtiteln anvisar ett reservationsanslag av 50 000 000 kr.,

62 vari riksdagen föreslås att

1. medge att lån för energibesparande åtgärder i bostadshus m. m. även under första halvåret 1980 får finansieras genom anslag på statsbudgeten,

2. till Vissa energibesparande åtgärder inom bostadsbeståndet m. m. på tilläggsbudget II till statsbudgeten för budgetåret 1979/80 anvisar ett reservationsanslag av 881 000 000 kr.

2 Motionen

I motionen 1979/80: 137 av Lars Werner m. fl. (vpk) föreslås att riksdagen till Bidrag till förbättring av boendemiljön på tilläggsbudget I till statsbudgeten för budgetåret 1979/80 under trettonde huvudtiteln anvisar ett reservationsanslag av 75 000 000 kr.

3 Yttrande från finansutskottet

Finansutskottet har genom beslut den 27 november 1979 begärt att hos civilutskottet få yttra sig över propositionen 1979/80: 62 om förlängning av nuvarande ordning för finansiering av energisparlån till utgången av juni 1980.

Civilutskottet har den 29 november 1979 beslutat tillmötesgå denna önskan. Finansutskottets yttrande (FiU 1979/80: 3 y) fogas här till som bilaga.

4 Tidigare överväganden m. m.

4.1 Energibesparande åtgärder i bostäder

4.1.1 Överväganden om kapitalmarknadsfinansiering av energisparlån

I propositionen 1977/78: 76 med energisparplan för befintlig bebyggelse, beslutad den 1 december 1977, aviserade dåvarande bostadsministern, statsrådet Olsson, förslag om att endast bidrag och subventioner skulle belasta statsbudgeten från och med budgetåret 1979/80. Frågorna behandlades i civilutskottets betänkande CU 1977/78: 31.

Riktlinjer för energipolitiken såvitt avser bostadsdepartementets verksamhetsområde togs upp i propositionen 1978/79: 115, beslutad den 1 mars 1979. I bilaga 3 till propositionen anförde bostadsministern, statsrådet Friggebo, bl. a. följande (s. 37, 41):

Jag vill först ta upp frågan huruvida energisparlånen även framdeles bör belasta statsbudgeten.

— — —

Mot denna bakgrund är jag inte nu beredd att ta slutlig ställning till de framtida formerna för finansiering av energisparlånen. Jag räknar med att kunna återkomma till denna fråga under hösten 1979 i sådan tid att riksdagen kan besluta om finansieringsformen före kalenderårsskiftet 1979/1980. I avvaktan härpå förordar jag att nuvarande ordning för energisparlån skall tillämpas under hela år 1979.

Häremot ställdes ett motionsförslag (c) om att riksdagen skulle uttala att lånen skulle finansieras över statsbudgeten hela budgetåret 1979/80.

Civilutskottet anförde i betänkandet 1978/79: 37 (s. 15):

Det är enligt utskottets mening i princip otillfredsställande att finansieringsfrågan hålls öppen. Å andra sidan har frågan ett sådant samband med den till hösten uppskjutna behandlingen av kapitalmarknadspropositionen att ett samtidigt ställningstagande kan vara önskvärt. Motionsförslaget avstyrks därför. Regeringens förslag i denna del får anses i nu aktuella delar tillgodosett genom att riksdagen godkänner vad utskottet anför.

Mot detta anfördes i reservation (c):

Oavsett vilka överväganden som än görs i finansieringsfrågan kan riksdagen fatta beslut först i slutet av år 1979. Det förefaller inte troligt att ett sådant beslut kan leda till upplåning av kapital som kan ställas till förfogande redan från årsskiftet. En ändring kan sålunda inte göras förrän från nästa budgetårsskifte. Därav följer att regeringen snarast bör lägga fram förslag om kompletterande medelsanvisning för hela nästa budgetår.

Utskottet har utgått från att de aviserade övervägandena inte innefattar lösningar som försvårar möjligheterna att fullfölja investeringar enligt energisparplanen.

I den bakomliggande sakfrågan anförde utskottet följande:

En fortsatt finansiering över statsbudgeten är i första hand naturlig med hänsyn till de brister som kreditprioriteringssystemet visat sig ha på låne-

marknaden i övrigt. En lösning där dessa kreditanspråk – som i motionen 1978/79: 1108 (m) (s. 119) anförs – skulle få konkurrera på kreditmarknaden med främst anspråk för bostadsbyggandet skulle innebära en principiell försämring av nuvarande förhållanden.

Häremot invände reservanter (m):

Utskottet vill understryka det angelägna i att finansieringsproblemen löses med det snaraste. Vare sig principiella eller praktiska problem torde hindra att finansieringen av energisparlånen sker via kapitalmarknaden. Utskottet vill emellertid understryka att en sådan finansiering självfallet inte får medföra en försämring i den enskildes möjligheter att på ett smidigt sätt få det stöd som han är berättigad till. En ny finansieringsform får självfallet heller inte medföra att energisparstödet omfattning görs beroende av annat än de beslut som riksdagen fattat härom.

Riksdagen följde utskottet genom att med anledning av regeringens förslag som sin mening ge regeringen till känna vad utskottet anfört.

Enligt vad utskottet erfarit kommer förslag i finansieringsfrågan att läggas fram i 1980 års budgetproposition.

4.1.2 Ramar och anslag

T. o. m. budgetåret 1978/79 anvisade riksdagen anslag för energisparåtgärderna på sådant sätt att anslagen dels utgjorde beslutsramar för verksamheten, dels tillförde erforderliga medel för senare utbetalning av beviljade bidrag och lån. Förskjutningar i tiden mellan beslut och utbetalning har lett till reservationer på anslaget.

För innevarande budgetår föreslog regeringen (prop. 1978/79: 115 bilaga 3) dels beslutsramar om 1 402 milj. kr. innefattande bl. a. en ram för beslut om lån och bidrag till energibesparande åtgärder i bostadshus m. m. om 1 175 milj. kr., dels ett reservationsanslag till Vissa energibesparande åtgärder inom bostadsbeståndet m. m. av 498,5 milj. kr. Av det nämnda anslaget hade 294 milj. kr. – motsvarande ca 25 % av ramen – beräknats för bidrag till energibesparande åtgärder i bostäder. Det nu i propositionen 1979/80: 62 begärda anslaget motsvarar skillnaden mellan ramen och nämnd anslagspost (1 175 – 294 =) 881 milj. kr.

I regleringsbrev för innevarande budgetår har regeringen bl. a. föreskrivit dels i enlighet med riksdagsbeslutet att lån och bidrag för energisparåtgärder i bostäder får meddelas inom en ram av 1 175 milj. kr., dels i anslutning till anslagsberäkningen att av denna ram högst 294 milj. kr. får avse bidrag.

I propositionen 1978/79: 115 bilaga 3 (s. 41 n) anförde bostadsministern, statsrådet Friggebo, bl. a. följande:

– – – Den ram- och anslagsteknik som hittills har tillämpats i fråga om lån- och bidragsgivningen till energisparåtgärder innebär att anslag har anvisats med samma belopp som den av riksdagen fastställda beslutsramen. Det är dock svårt att nu exakt bedöma hur stor del av ramen för

beslut om bidrag och lån för energibesparande åtgärder i bostadshus under budgetåret 1979/80 jag föreslår i det följande genom beslut före utgången av år 1979 kommer att tas i anspråk för lån. Med hänsyn härtill och eftersom det erfarenhetsmässigt finns en betydande reservation på anslaget beroende på den tid som förflyter mellan beslut och utbetalning beräknar jag inte nu några särskilda medel för energisparlån under anslaget för nästa budgetår. Tillgängliga medel på anslaget, inkl. reservationer, torde täcka behovet till dess frågan om formerna för finansieringen av energisparlån har slutbehandlats. De ytterligare medel som kan komma att behövas för att täcka utgifterna för den fortsatta långivningen bör kunna anvisas på tilläggsbudget. — — —

Bostadsministern anförde vidare i anslutning till förslagen om ramar och anslag (s. 42 n):

Ramarna för beslut om lån och bidrag anger de högsta belopp inom vilka bostadslånemyndigheterna är bemyndigade att besluta om åtaganden för olika ändamål. Det är därvid ovidkommande hur dessa åtaganden finansieras. Jag har i det föregående (avsnitt 6) förordat att energisparlån skall utgå av medel från statsbudgeten under hela kalenderåret 1979. Frågan om hur energisparlånen skall finansieras för tiden därefter — över statsbudgeten eller av medel från kreditmarknaden — påverkar inte beräkningen av ramarna. — — —

Som motiv för sin av riksdagen följda tillstyrkan av det föreslagna anslaget anförde civilutskottet enhälligt i betänkandet CU 1978/79: 37 (s. 26 m) bl. a.:

— — — Detta innebär (s. 41) bl. a. att inga särskilda medel beräknats för energisparlån. Det innebär vidare övergång till en beslutsteknik där anslag inte som hittills anvisas med samma belopp som beslutsramen. Reservationerna på anslaget avses täcka vissa ytterligare medelsbehov. Som ovan angetts står frågan om finansiering av långivningen under första halvåret 1980 öppen.

Anslagsberäkningen även mot denna bakgrund innebär en betydande ovisshet, kompenserad med en hänvisning till möjligheten att anvisa ytterligare belopp på tilläggsbudget. Den kan knappast anses uppfylla berättigade anspråk på budgetregleringen. Utskottet har emellertid inte anledning att med angivna utgångspunkter och redovisade förutsättningar nu förorda medelsanvisning med annat belopp än det av regeringen angivna.

Som redovisas i prop. 1979/80: 25 (s. 76) har regeringen med stöd av riksdagens bemyndiganden under budgetåret 1978/79 medgett ökning av de beslutsramar som då lagts fast genom riksdagens anslagsbeslut för nämnda budgetår. För åtgärder i bostadshus m. m. var ökningen 74,5 milj. kr.

På samma grunder har regeringen ökat motsvarande ram för åtgärder i kommunala och landstingskommunala byggnader m. m. med 10 milj. kr.

Från bostadsdepartementet har uppgetts att reservationen på anslaget vid innevarande budgetårs ingång nu beräknas till ca 1 250 milj. kr. Utbetalningar från anslaget under budgetåret uppskattas inom bostadsdepartementet till ca 1 700 milj. kr.

4.2 Bidrag till förbättring av boendemiljön

För perioden 1 juli 1975–30 juni 1980 har reservationsanslag för boendemiljöbidrag anvisats med 180,5 milj. kr. Enligt uppgift från bostadsstyrelsen har 178,7 milj. kr. tagits i anspråk genom beslut om bidrag. Anvisade medel medgav sålunda därefter beslut om bidrag med ca $(180,5 - 178,7 =)$ 1,8 milj. kr.

Bostadsstyrelsen har i skrivelse den 22 augusti 1979 till regeringen hemställt att på tilläggsbudget för innevarande budgetår ett anslag om 75 milj. kr. anvisas för boendemiljöbidrag. Om så visar sig erforderligt avser styrelsen återkomma om ytterligare anslag på tilläggsbudget. Av skrivelsen framgår bl. a. att ca 27 milj. kr. behövs för beslut enligt ansökningar som fanns hos länsbostadsnämnderna vid utgången av förra budgetåret, varav ca 13,5 milj. kr. avser ansökningar med högsta prioritet. Länsbostadsnämndernas preliminära bedömningar för innevarande budgetår innebär att ca 53,6 milj. kr. – utöver nämnda 13,5 milj. kr. – behövs om de högst prioriterade ansökningarna om bidrag skall kunna tillgodoses, sålunda $(53,6 + 13,5 =)$ 67,1 milj. kr. En grov uppskattning anges ge vid handen att ca 10 milj. kr. därutöver behövs om ansökningar avseende även övriga prioritetsgrupper skall kunna tillgodoses.

5 Utskottet

5.1 Energibesparande åtgärder

Regeringen har i propositionen 1979/80: 62 bl. a. föreslagit att lån för energibesparande åtgärder i bostadshus m. m. får finansieras genom anslag på statsbudgeten även under första halvåret 1980. Förslaget sammanfattas i propositionen så att den ordning för finansiering av statliga energisparlån, som enligt riksdagens beslut gäller t. o. m. utgången av år 1979, förlängs att gälla även under första halvåret 1980.

Förslaget får ses mot bakgrund av att bostadsministern i propositionen 1978/79: 115 bilaga 3 (s. 37, 41 – se ovan 4.1.2) förordat att dåvarande ordning för energisparlån skall tillämpas under hela år 1979. Riksdagen har med anledning av regeringens förslag att den skall godkänna vad sålunda förordats om finansieringen av energisparlån gett regeringen till känna vad utskottet förordat i betänkandet CU 1978/79: 37 (s. 15 – se ovan 4.1.2).

Avsikten har uppenbarligen varit från såväl regeringens som riksdagens sida att gällande metod för finansiering av energisparlån över statsbudgeten skall tillämpas till dess en annan ordning införts genom ett riksdagens beslut. Detta förhållande kan bekräftas genom ett bifall i sak till regeringens här behandlade förslag, vilket sålunda tillstyrks. För undvikande av ytterligare omgång bör medgivandet uttryckligen gälla tills det ersatts med annat beslut om finansieringsmetoden.

Vad därefter gäller förslagen i propositionerna 1979/80: 25 bilaga 10 och 1979/80: 62 om *medelsanvisning* på tilläggsbudget med $(84,5+881=)$ 965,5 milj. kr. har utskottet gjort följande överväganden.

Som ovan (4.1.2) angetts har anslaget till Vissa energibesparande åtgärder inom bostadsbeståndet m. m. för innevarande budgetår beräknats till ett belopp som avser att täcka endast bidrag till bl. a. energibesparande åtgärder i bostadshus m. m. men inte lån för dessa objekt. Som anförts i prop. 1978/79: 115 bilaga 3 (s. 41 och 42) samt i betänkandet CU 1978/79: 37 (s. 26) har avsikten varit att tillgängliga medel på anslaget, inklusive reservationer, skulle täcka behovet av medel för utbetalning av medel för energisparlån intill dess frågan om formerna för finansiering av energisparlån har slutbehandlats – något som då avsågs ske under hösten 1979. På tilläggsbudget borde kunna anvisas de ytterligare medel som kan komma att behövas för att täcka utgifterna för den fortsatta långivningen.

De redovisade ställningstagandena från regeringens och riksdagsmajoritetens sida utgick, som nämnts, från att finansieringsfrågan skulle slutligt avgöras hösten 1979 så att ett eventuellt nytt system skulle kunna tillämpas fr. o. m. år 1980. Ett sådant beslut skulle då också innefatta beslut om eventuella ytterligare behövliga anslag på statsbudgeten. Besluten om anslag för budgetåret 1979/80 och den nya beslutstekniken antogs i enlighet därmed bli tillämpade endast under andra halvåret 1979.

Statsmakternas beslut innebär emellertid att tillgängliga medel på anslaget, inklusive reservationer, skulle täcka behovet av medel för utbetalning av energisparlån "intill dess frågorna om finansiering av energisparlån har slutbehandlats" (prop. 1978/79: 115 bilaga 3 s. 41). Ett sådant slutligt ställningstagande synes nu kunna föreligga först för tiden fr. o. m. budgetåret 1980/81. Beslutet ger därför regeringen fortsatta möjligheter att ställa befintliga reservationsmedel till förfogande för utbetalningar av beviljade lån. Om denna möjlighet utnyttjas står (se ovan 4.1.2) till regeringens förfogande för utbetalningar från anslaget under innevarande budgetår såväl anvisat anslag 498,5 milj. kr. som tillgängliga reservationsmedel om ca 1 250 milj. kr. Bostadsdepartementet har uppgett att utbetalningar från anslaget nu beräknas uppgå till ca 1 700 milj. kr. Med dessa utgångspunkter skulle anslag på tilläggsbudget inte behövas.

Regeringens förslag utgår emellertid från en fortsatt tillämpning av det t. o. m. närmast föregående budgetår gällande system enligt vilket anslag anvisas med belopp motsvarande medgivna beslutsramar. Ett bibehållande i regeringens praktiska hantering av detta tidigare system – genom att inte medge att reservationsmedlen tas i anspråk – har varit förklarligt så länge ett definitivt beslut om finansieringssystemet fr. o. m. ingången av år 1980 avvaktades. I och med konstaterandet av att detta inte längre var möjligt kan dock – med hänsyn till det ovan anförda – denna metod inte längre anses självständigt motiverad. Utskottet utgår från att den fr. o. m. innevarande budgetår införda nya beslutstekniken med medelsanvisning efter

utbetalningsbehov – efter mönster i bostadslångivningen – skall bibehållas oavsett formerna för långivningen fr. o. m. nästa budgetår.

Utskottet anser emellertid, trots angivna förhållanden, att begärda anslag bör anvisas på tilläggsbudget för innevarande budgetår. Detta ger möjlighet att besluta om hur reservationsmedlen skall tas i anspråk i samband med att en ny finansieringsordning beslutas och dess budgetmässiga konsekvenser sålunda kan överblickas.

Enligt utskottets på uppgifter under hand från finansutskottet grundade mening bör samtliga anslag som anvisas före ett kalenderårsskifte anvisas på tilläggsbudget I.

Det bör *allmänt* noteras att här redovisade överväganden inte påverkar omfattningen av de statliga ekonomiska insatserna för energisparverksamheten. Finansutskottet har i sitt yttrande – mot bakgrund därav och av att finansieringsformerna i ett sådant läge saknar betydelse sett i ett realekonomiskt perspektiv – från sina utgångspunkter tillstyrkt regeringens i propositionen 1979/80: 62 framlagda förslag.

5.2 Bidrag till förbättring av boendemiljön

I propositionen 1979/80: 50 föreslås riksdagen på tilläggsbudget I anvisa 50 milj. kr. för bidrag till förbättring av boendemiljön. Av propositionen framgår att den ökade efterfrågan på bidrag till förbättring av boendemiljön som uppkom under andra halvåret 1978 fortsatt även under våren 1979. Detta har medfört att anslaget för innevarande budgetår inte räcker till ens för att klara de ansökningar avseende områden med stora sociala och andra problem som fanns hos länsbostadsnämnderna vid budgetårets början. Inte minst med hänsyn till de boendes engagemang och den långt framskridna planeringen är det viktigt att projekten kan genomföras inom rimlig tid. Av redovisningen ovan (4.2) framgår behovet av bidragsmedel för innevarande budgetår.

Även enligt utskottets mening är det av största vikt att ytterligare medel för bidrag anvisas så att de projekt som bedöms som mest angelägna kan beviljas bidrag. Det är väsentligt att dessa ärenden – både de som fanns hos länsbostadsnämnderna vid budgetårets början och de som kommer in under innevarande budgetår – inte fördröjs på grund av brist på bidragsmedel. Ett riksdagens beslut om ytterligare anslag av den omfattning som föreslagits i propositionen torde ge möjlighet att bevilja bidrag till de mest angelägna projekten. Förslaget i propositionen 1979/80: 50 tillstyrks sålunda. Härav följer att utskottet avstyrker motionen 1979/80: 137 (vpk) med dess förslag att på tilläggsbudget I anvisa 75 milj. kr. för ändamålet.

5.3 Hemställan

Utskottet hemställer

1. att riksdagen med anledning av regeringens förslag i propositionen 1979/80: 62 yrkandet I medger att lån för energibesparande

- åtgärder i bostadshus m. m. tills vidare får finansieras genom anslag på statsbudgeten,
2. att riksdagen med bifall till regeringens förslag i propositionen 1979/80: 25 bilaga 10 och med anledning av dess förslag i propositionen 1979/80: 62 yrkandet 2 till *Vissa energibesparande åtgärder inom bostadsbeståndet m. m.* på tilläggsbudget I till statsbudgeten för budgetåret 1979/80 under trettonde huvudtiteln anvisar ett reservationsanslag av 965 500 000 kr.,
 3. att riksdagen med bifall till regeringens förslag i propositionen 1979/80: 50 och med avslag på motionen 1979/80: 137 till *Bidrag till förbättring av boendemiljön* på tilläggsbudget I till statsbudgeten för budgetåret 1979/80 under trettonde huvudtiteln anvisar ett reservationsanslag av 50 000 000 kr.

Stockholm den 11 december 1979

På civilutskottets vägnar
KJELL A. MATTSSON

Närvarande: Kjell A. Mattsson (c), Per Bergman (s), Rolf Dahlberg (m), Oskar Lindkvist (s), Lars Henrikson (s), Thure Jadestig (s), Maj-Lis Landberg (s), Bertil Danielsson (m), Birgitta Dahl (s), Sven Eric Åkerfeldt (c), Magnus Persson (s), Bertil Dahlén (fp), Jan Eric Virgin (m), Eivor Nilson (c) och Kerstin Ekman (fp).

Reservationer

Per Bergman, Oskar Lindkvist, Lars Henrikson, Thure Jadestig, Maj-Lis Landberg, Birgitta Dahl och Magnus Persson (alla s) har reserverat sig mot betänkandet i följande delar.

1 Anslag till Vissa energibesparande åtgärder inom bostadsbeståndet m. m.

Reservanterna anser att

dels den del av utskottets betänkande på s. 7 som börjar "Utskottet anser" och slutar "på tilläggsbudget I" bort lyda:

En fullföljd i vanlig ordning av riksdagens tidigare beslut om anslagstekniken leder sålunda till att anslag inte bör anvisas på tilläggsbudget för innevarande budgetår. Detta påverkar inte de resurser som reallt ställs till förfogande för energisparstödet. Det förhållandet att anslag för nästa budgetår därmed får beräknas till belopp motsvarande medelsåtgången är endast en naturlig konsekvens av tidigare beslut. Skulle senare beräkningar av utbetalningarna visa att något mindre belopp behövs för innevarande budgetår kan detta anvisas på tilläggsbudget III.

dels utskottet under 2 bort hemställa:

2. att riksdagen avslår regeringens förslag i propositionerna 1979/80: 25 bilaga 10 och 1979/80: 62 yrkandet 2 om anslag till Vissa energibesparande åtgärder inom bostadsbeståndet m. m..

2 Anslag till Bidrag till förbättring av boendemiljön

Reservanterna anser att den del av utskottets betänkande på s. 7 som börjar "I propositionen" och slutar "för ändamålet" bort lyda:

Propositionen 1979/80: 25 med förslag till tilläggsbudget I till statsbudgeten för innevarande budgetår innehöll inte något förslag beträffande anslag till bidrag till förbättring av boendemiljön. Propositionen beslutades den 1 november 1979. Eftersom bostadsstyrelsen redan den 22 augusti 1979 anmält och verifierat behov av ytterligare medel kunde detta endast uppfattas som att regeringen tagit ställning mot att tillgodose behovet. Utskottet har noterat att socialdemokraterna i civilutskottet med anledning av propositionen gett in en den 21 november 1979 dagtecknad motion med förslag att 50 milj. kr. skulle anvisas för ändamålet på tilläggsbudget. Sedan det under hand angetts att remiss av motionen skulle vägras av formella skäl nödgades dock motionärerna återta sitt förslag. Regeringen har därefter den 29 november 1979 sett sig nödsakad att besluta om propositionen 1979/80: 50 vari tas upp motsvarande förslag om medelansvisning med 50 milj. kr. På grund av det sålunda fördröjda ställningstagandet har riksdagen blivit tvungen att på ett extraordinärt sätt förkorta motionstiden för att medel skall kunna ställas till förfogande under innevarande kalenderår så att denna angelägna verksamhet inte ytterligare fördröjs.

Utskottet ansluter sig – liksom de socialdemokratiska motionärerna – till bostadsstyrelsens mening att det är viktigt att anslaget ökas så att beslut kan meddelas utan tidsförlust och enligt boendemiljöförordningens intentioner. Projekt som satts i gång med de boendes medverkan har skapat aktivitet och förväntningar om snara åtgärder. Det vore mycket olyckligt om angelägna boendemiljöprojekt inte kunde komma i gång därför att medel saknas.

Till utskottets beredning föreligger nu dels det genom det socialdemokratiska motionsinitiativet initierade propositionsförslaget att anvisa 50 milj. kr., dels förslaget i motionen 1979/80: 137 (vpk) att 75 milj. kr. bör anvisas. Utskottet vill inte utesluta att det högre beloppet kan komma att visa sig motiverat. Med nu tillgänglig utredning finns emellertid inte ett entydigt underlag som visar att ett anslag av 50 milj. kr. inte skulle räcka för de angelägna projekten. Behovet av anslag därutöver får därför följas av regeringen så att den kan lägga fram förslag om eventuellt ytterligare anslag på tilläggsbudget III.

Finansutskottets yttrande

Bilaga

1979/80: 3 y

över propositionen 1979/80: 62 om förlängning av nuvarande ordning för finansiering av energisparlån till utgången av juni 1980

Till civilutskottet

Civilutskottet har den 29 november 1979 berett finansutskottet tillfälle att snarast yttra sig över propositionen 1979/80: 62 om förlängning av nuvarande ordning för finansiering av energisparlån till utgången av juni 1980.

I propositionen föreslår regeringen (bostadsdepartementet) – efter föredragning av statsrådet Birgit Friggebo – att riksdagen

1. medger att lån för energibesparande åtgärder i bostadshus m. m. även under första halvåret 1980 får finansieras genom anslag på statsbudgeten.
2. till Vissa energibesparande åtgärder inom bostadsbeståndet m. m. på tilläggsbudget II till statsbudgeten för budgetåret 1979/80 anvisar ett reservationsanslag av 881 000 000 kr.

Finansutskottet vill anföra följande.

Riksdagen har beslutat att beslut om bidrag och lån till energisparande åtgärder i bostadshus m. m. för budgetåret 1979/80 får meddelas inom en ram av 1 175 milj. kr. (prop. 1978/79: 115 bil. 3, CU 1978/79: 37, rskr 1978/79: 394). Riksdagsbeslutet innebar inget slutligt ställningstagande i frågan om formerna för finansiering av energisparlånen efter utgången av år 1979. Anslag anvisades därför endast i vad avser den beräknade bidragsdelen av den nämnda ramen.

I propositionen 1979/80: 62 anmäler bostadsministern att beredningen av frågan om de framtida formerna för finansiering av energisparlån alltjämt pågår och att det inte längre är möjligt att avlämna en proposition i ämnet i sådan tid att riksdagen skall kunna besluta i finansieringsfrågan före utgången av år 1979. Därför föreslås att nuvarande ordning för finansiering av energisparlån – dvs. finansiering över statsbudgeten – skall gälla även under första halvåret 1980.

Till Vissa energibesparande åtgärder inom bostadsbeståndet m. m. har för budgetåret 1979/80 anvisats ett reservationsanslag av 498,5 milj. kr. Av anslaget avser 294 milj. kr. bidrag till energibesparande åtgärder i bostäder. Detta motsvarar 25 % av ramen på 1 175 milj. kr. För att täcka även lånen fordras ett tilläggsbudgetanslag av 881 milj. kr.

Finansutskottet vill understryka att riksdagen redan tagit ställning till den totala omfattningen av bidrags- och långivningen för ifrågasvarande ändamål. Som utskottet tidigare framhållit (FiU 1977/78: 3 y) saknar i ett

sådant läge formerna för finansieringen av energisparåtgärderna betydelse sett i ett realekonomiskt perspektiv. Mot denna bakgrund kan utskottet från sina utgångspunkter tillstyrka regeringens i propositionen 62 framlagda förslag.

Stockholm den 6 december 1979

På finansutskottets vägnar

ERIC ENLUND

Närvarande: Eric Enlund (fp), Kjell-Olof Feldt (s), Lars Tobisson (m), Torsten Gustafsson (c), Paul Jansson (s), Arne Pettersson (s), Bo Siegbahn (m), Arne Gadd (s), Rolf Rämgård (c), Per-Axel Nilsson (s), Anita Gradin (s), Roland Sundgren (s), Mona S:t Cyr (m) och Hadar Cars (fp).

